

3.část

Rozvoj grafomotoriky, počáteční psaní

Osnova:

Dětská kresba a příprava na psaní v předškolním věku

Rozvoj jemné motoriky – příklad využití Montessori pomůcek

Současná výuka počátečního psaní – RVP ZV, pomůcky, hodnocení psaní

Etapy výuky psaní (při analyticko - syntetické metodě)

Levák a psaní

Literatura a odkazy:

FABIÁNKOVÁ, B., HAVEL, J., NOVOTNÁ, M. *Výuka čtení a psaní na 1.stupni základní školy*. Brno 1999

FASNEROVÁ, M. *Prvopočáteční čtení a psaní*. Praha: Grada 2018

MIČÁKOVÁ, R. *Grafomotorika a počáteční psaní*. Grada 2009

VODIČKA, I. *Nechte leváky drápat*. Praha: Portál 2015

<https://www.levactvi.cz/>

Pomůcky:

Ukázky pomůcek a materiálů pro předškolní věk a 1.třídu (písanky, grafomotorická cvičení...)

Studijní materiál

Znaky písma

Kvalitativní

Kvantitativní

Metoda Dobrého startu

3 stupně cvičení

- pohybové cviky
- cvičení pohybově akustická
- cvičení pohybově-akusticko-zraková

Psychologické základy psané řeči

- endogenní
- exogenní

Současná výuka počátečního psaní – RVP ZV

Písemný projev (RVP ZV 1.-5.ročník)

- základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem);
- technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu);
- žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

Etapy výuky psaní (při analyticko - syntetické metodě)

- Současně s nácvikem čtení

3 období:

1. Období uvolňovacích cviků (až 8 týdnů) – předslabikářové období
2. Období nácviku vlastních grafémů, slabik, slov a vět (22 týdnů) – slabikářové období
3. Období procvičování psaní textů a zpětné čtení textů napsaných vlastní rukou (4-6 týdnů) – poslabikářové období

Výuka psaní při genetické metodě

1. Cviky na uvolnění ruky
2. Procvičování ruky psáním tiskacího písma a slov
3. Psaní psacího písma

Písmo Comenia Script

Lateralita

Typy funkční laterality:

- Praváctví (dextrie)
- Leváctví (sinistrie)
- ambidextrie (tj. nevyhraněná lateralita)

Druhy psacích cvičení

- Opis
- Přepis
- Diktát
- Autodiktát

Základní hygienické návyky při psaní:

-
-
-
-

CO JE JINAK?

analyticko-syntetická metoda	genetická metoda
SLABIKOVÁNÍ Nejdříve děti z hlásek skládají slabiku, skládáním slabik vzniká slovo, např.: T- E = TE, T - A = TA, TE + TA = TETA.	HLÁSKOVÁNÍ, ČTENÍ CELÉHO SLOVA NAJEDNOU Čteme po hláskách celé slovo najednou, neslabikujeme! T- E -T -A = TETA.
4 TVARY PÍSMEN NAJEDNOU děti se hned učí 4 tvary písmen	JEN VELKÁ TISKACÍ PÍSMENA děti se učí nejdříve jen jeden tvar písmen (velká tiskací)
KRÁTKÁ DOBA NA UVOLNĚNÍ RUKY uvolňovací cviky před psaním 3 týdny až 1 měsíc	DOSTATEK ČASU NA UVOLNĚNÍ RUKY uvolňovací cviky před psaním 4 - 5 měsíců
dlouho trvá, než jsou děti schopny číst smysluplný text	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM děti od počátku čtou s porozuměním, brzy se naučí číst
děti se více spoléhají na pomoc učitele - zapíše jim úkoly, podepíše nebo orazítkuje práce	VELKÁ MOTIVACE děti čtou velmi brzy, píší krátké vzkazy, jsou samostatnější - samy si zapisují od počátku úkoly, podepisují si své práce
výuka psacího písma začíná již počátkem října, kdy ruka není dostatečně uvolněná	výuka psacího písma začíná až kolem 2. pololetí, kdy je ruka dostatečně uvolněná

